

ledning til at dække det, og det var ganske nødvendigt at gøre det. Det er det Beløb, som optræder her. Ellers vilde jeg ikke være kommet ind paa det, saa meget mindre som jeg ikke vil angribe en Mand, der er død, i hans Grav.

Maa jeg endnu anføre, at Statens Nettoformue den 1. April 1919 var 347 Mill. Kr., den er forøget i 1919—1920 med 90 Mill. Kr. omtrent og skulde altsaa være 437 Mill. Kr. Nettoformuen var den 1. April 1914 460 Mill. Kr. Alt hvad Statens Formue er gaaet ned i disse 6 Aar, er altsaa 23 Mill. Kr., og jeg har den Tro, at disse 23 Mill. Kr. vil forsvinde, naar Statsregnskabet opgøres. For øvrigt vilde vel, hvis man gjorde det hele op rent købmandsmæssigt, ogsaa Tabet af Formuén vise sig ikke at være til.

Jeg har dernæst endnu at nævne, hvorledes det stiller sig med Statsgælden. Ogsaa dette anføres mange Gange som en Bebrejdelse mod Regeringen, at Statsgælden er blevet i saa høj Grad forøget, og det er da rigtigt, at de rette Tal indføres i Rigsdagstidenden, saa enhver kan se dem der. Den 31. Marts 1914 var den indenlandske Statsgæld 87½ Mill. Kr., den udenlandske 270½ Mill. Kr., tilsammen 358 Mill. Kr. Den 31. Marts 1920 vil den indenlandske Statsgæld være 666,2 Mill. Kr., den udenlandske 252,6 Mill. Kr., tilsammen 918,8 Mill. Kr. Det viser sig altsaa, at den indenlandske Statsgæld er forøget med 578¾ Mill. Kr. og den udenlandske forringet med 18 Mill. Kr. Men de 358 Mill. Kr., som Statsgælden i 1914 udgjorde, var det 3-dobbelte af den Indtægt, Staten havde — Statens Indtægt var dengang omkring 120 Mill. Kr. — medens den Statsgæld, vi nu har, 918,8 Mill. Kr., — altsaa, saaledes at jeg regner Genforeningslaanet med — ikke engang er det dobbelte af, hvad Statsindtægten er i indeværende Aar. Altsaa: hele Forøgelsen har været 560¾ Mill. Kr. Og hvis jeg derfra trækker Genforeningslaanet, hvad jeg mener mig vel berettiget til, er Forøgelsen kun 415¾ Mill. Kr. Jeg har vel Lov derfra endnu at trække Dansk-Islandsk Fond: 1 Mill. Kr., og Rask-Ørsted-Fondet: 5 Mill. Kr., tilsammen 6 Mill. Kr. Saa bliver hele Forøgelsen 409¾ Mill. Kr. Det er 175 Mill. Kr. mindre end Indtægten i indeværende Finansaar.

Men fra de før nævnte 918,8 Mill. Kr. maa endnu trækkes 20 Mill. Kr., som vi i Virkeligheden skylder os selv gennem Hypotekbankens Grundfond; dette giver 898,8 Mill. Kr. De Fond, jeg lige har nævnt, 6 Mill. Kr., bringer Tallet ned til 892,8 Mill. Kr. Desuden har vi i Statskassen

liggende af vore egne Statsobligationer 18 Mill. Kr. Tilsammen er Statsgælden med Genforeningslaanet kun 874,8 Mill. Kr. Det forekommer mig ikke at være et Beløb, som virker særdeles afskrækkende under disse Forhold, hvor Indtægten og Udgiften svinger omkring 450 Mill. Kr. om Aaret. Jeg tror ikke, man kommer lavere ned; det skal jeg straks sige noget om.

Saa er der sagt, at vi maa afbetale store Beløb af Statsgælden i indeværende Tiaar, og det er rigtigt. I Februar Maaned 1925 forfalder 60 Mill. Kr., i November 1926 25 Mill. Kr., i Juni 1928 60 Mill. Kr., tilsammen 145 Mill. Kr. Men jeg maa mene, at selv om man nu ikke skulde kunne optage Laan til den Tid, er en Sum af 30 eller 60 Mill. Kr. — hvis man nu vilde forsøge at laane Halvdelen og afbetale Halvdelen — dog ikke synderlig skræmmende, navnlig overfor et Budget paa 450 Mill. Kr., hvis dette Beløb holder sig, hvad man dog vist kan gaa ud fra. Dernæst vilde man vist ogsaa ved en overordentlig Skat kunne inddrive disse Millioner, hvis det var nødvendigt for Staten at betale dem helt, og Staten ikke atter vilde tage sin Tilflugt til korte Laan.

Endelig er der det store Laan, der er optaget i Fjor, den 1. April 1919, paa 120 Mill. Kr., men som allerede indgik i Statskassen i forrige Finansaar. Det skal afdrages fra 1922—23 og da kun med 3 Mill. Kr., men dernæst med 6 Mill. Kr. i de følgende Finansaar. Jeg kan heller ikke indse, at et Afdrag paa 6 Mill. Kr. kan have en saa stor Betydning, som man i gamle Dage, hvor Statsregnskabet opviste meget ringere Beløb, vilde have tillagt det.

Dette er, hvad jeg har at sige om de 6 forløbne Aar, og jeg mener, at jeg tør æske Rigsdagens Dom, om virkelig den Finanshusholdning, der er ført, kan siges at være af en saadan Art, at vor finansielle Situation derved er angrebet paa en saadan Maade, at der maa træffes en ganske særlig Nyordning for at rette paa det, som er forsoemt.

Vi kommer saa til næste Finansaar, 1920—21. Der foreligger ikke for Rigsdagen i Dag, hvad jeg vilde ønske, den virkelige Opgørelse, som fremkommer, naar Finanslovens Summer er talt sammen. Den har jeg ikke, og ærede Rigsdagsmedlemmer har den heller ikke. Men jeg har, saa vidt det var muligt, ladet Finansministeriet foretage Opgørelse af Indtægter og Udgifter, og da selve Rigsdagens Bureau benytter Personale fra Statsbogholderiet til disse Opgørelser og Sammentællinger, kan de Beløb, jeg nævner, ikke være forkerte.